

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č. j.: OV—039/A—89

7. VII. 1989

~~TAJNĚ~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 8

Počet příloh: 5/5

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 82

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.
Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

V průběhu 6.7.1989 nebylo zaznamenáno závažné narušení klidu a veřejného pořádku.

Nebyla zaznamenána závažná nepřátelská činnost vnějšího protivníka.

Nebyly zaznamenány podstatné změny v záměrech a v taktice nepřátelského působení vnitřního protivníka.

V Jihočeském, Západočeském a Východoslovenském kraji byl zjištěn výskyt celkem 10 kusů protizákonných písemností (1 pacifistická, 1 zneužitý oficiální leták, 8 nacionalistických). Ve všech případech se po pachatelích pátrá.

OV KSS v Nitře byl zaslán anonymní dopis hanobící KSČ. Po pisateli se pátrá.

Nebyla zaznamenána závažná mimořádná událost v čs. národním hospodářství, dopravě a spojích.

2. Nepřátelská činnost

b) Ve Východočeském kraji je na 15.7.1989 organizován nepřátelskými osobami pochod mezi obcemi Havlovice a Kohoutov (okr. Trutnov). Akce je připravována na podporu "vězňů svědomí". Budou provedena potřebná bezpečnostní opatření k tomu, aby nedošlo k narušení veřejného pořádku a klidu.

V okrese Tábor byl zjištěn výskyt pacifistické písemnosti (informovali jsme o ní v předchozích dnech) podepsané anonymní organizací "Světlo v tmách". Tak jako v předchozích případech v Západočeském kraji byla i zde tiskovina zaslána poštou na adresu základní školy. Po rozšiřovateli se pátrá.

Vedoucímu tajemníku OV KSS v Nitře (Západoslovenský kraj) byl zaslán poštou anonymní dopis s textem hanobícím KSČ a napadajícím její politiku. Po odesílateli se pátrá.

V Západočeském kraji (na ohrazení fotbalového hřiště TJ Potraviny Plzeň) bylo neznámým pachatelem zneužito oznámení Československé církve husitské o její povolené akci k dopsání textu propagujícího "chartu-77". Představitelé plzeňské diecéze církve se od snahy spojovat jejich akci s "chartou-77" veřejně distancovali.

Ve Východoslovenském kraji byl zaznamenán výskyt nacionalisticky formulovaných dopisů s kritikou výsledků zasedání ÚV KSS z 11.5.1989 (další rozvoj dvojazyčného školství v oblastech se silnou maďarskou národnostní menšinou, o předchozích výskytech jsme v posledním období informovali), zaslaných dvěma gymnaziím s vyučováním maďarského jazyka a šesti základním školám. Anonymní pisatel současně vyzývá k organizování hromadných protestů a k rozmnožování a rozšiřování této písemnosti. Po pachateli se pátrá.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

Západoněmecká firma TÜV (obdoba PZO Inspekta) podmiňuje vydání osvědčení k exportu tvarovek ZVÚ Hradec Králové do NSR sdělením řady údajů o ZVÚ, jež nesouvisejí s uváděnou výrobou (počínaje počtem zaměstnanců, konkretizací zahraničních zastoupení ZVÚ a konče např. schematem podnikové organizace). V případě, že jim nebudou požadované údaje sděleny, firma osvědčení nevydá a ZVÚ nebude moci export tvarovek do NSR realizovat.

V Nové huti Klementa Gottwalda v Ostravě se dosud nepodařilo zajistit výrobní program nahrazující zrušenou speciální výrobu. Ve vedení podniku je rozšířen názor, že pokud nebude náhradní výroba zajištěna, bude nutno přistoupit k propuštění zaměstnanců, kteří se na ní podíleli a technologické zařízení uvést do klidu. Problémy jsou zatím známy pouze úzkému okruhu řídicích pracovníků. Pokud by došlo k propuštění nebo převádění na méně kvalifikovanou práci, lze předpokládat, že situace bude mít negativní odezvu v dělnickém prostředí.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a) Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Dne 5. července 1989 kolem 16.30 hodin v obci Orlické Záhoří (okr. Rychnov nad Kněžnou) došlo k požáru rodinného domku, který se v důsledku povětrnostních podmínek rozšířil na vedlejší rekreační domek. Požár založil nezletilý [REDAKCE] (nar. 1980, bytem tamtéž, žák ZŠ) při hře se zápalkami na půdě uvedeného domku. Požárem vznikla škoda na domcích a jejich zařízení ve výši asi 220 000 Kčs. Ke zranění osob nedošlo. Vzhledem k nedostatku věku pachatele bude případ dle trestního řádu odložen.

Vyšetřuje OS SNB Rychnov nad Kněžnou.

Navazuje na DSZ ze dne 3. července 1989: k požáru ve skladu provozu nový umakart s.p. VCHZ Pardubice-Semtín, se škodou 1 250 000 Kčs. Šetřením bylo zjištěno, že požár způsobil [REDAKCE] (nar. 1968, bytem Chrudim, dělník VCHZ, 1 x soudně trestán), který si ve skladu zapálil cigaretu a hořící zápalku odhodil neúmyslně mezi role skladového papíru. Dne 6. července 1989 bylo proti jmenovanému zahájeno stíhání pro trestný čin obecné ohrožení.

Vyšetřuje OS SNB Pardubice.

c) Majetková trestná činnost

V současné době je realizována trestná činnost [REDAKCE] [REDAKCE] (nar. 1967, bez pracovního poměru, 1 x soudně trestán, t. č. ve vazbě v Ostravě). Šetřením bylo zjištěno, že jmenovaný spolu s [REDAKCE] (nar. 1986, t. č. ve výkonu trestu v NVÚ Bratislava, vícekrát soudně trestán) provedli v říjnu 1987 vloupání, vypáčením vchodových dveří, do rodinného domku [REDAKCE] (nar. 1939, všichni bytem Slovenský Grob, okr. Bratislava-venkov), kterému odcizili 400 000 Kčs na hotovosti. Poškozený případ nehlásil.

Vyšetřuje OS SNB Bratislava - venkov.

Dne 6. července 1989 v 18.20 hodin v Košicích na poště ve Štúrově ulici předávala pracovnice prodejny lahůdky OD Dargov [redacted] (nar. 1971, bytem Nový Salaš, okr. Košice-venkov) tržbu ve výši 49 057 Kčs. V době, kdy vyjmula a položila částku na přepážku, přistoupil k ní neznámý mladý muž, uchopil peníze a uprchl. K jeho zadržení bylo vyhlášeno místní pátrání. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin krádeže.

Vyšetřuje MS SNB Košice.

V době od listopadu 1988 do současné doby byly z muničního skladu VÚ 3607 Žamberk (okr. Ústí nad Orlicí) odcizeny 4 granáty F-1 a 10 palníků. O případu, jehož bližší okolnosti se zjišťují, byl informován VOP Hradec Králové. Po pachateli a munici se pátrá.

Vyšetřuje velitelská komise a VKR.

Dne 6. července 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 59 případů krádeží vloupáním, z toho:

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	4	5	5	15	14	202 100
SSR	5	4	2	-	5	491 900
ČSSR	9	9	7	15	19	694 000

d) Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dne 6. července 1989 v 00.15 hodin na Školské ulici v Rimavské Sobotě řidič osobního automobilu [redacted] (nar. 1970, bytem Rimavská Sobota, technik) v důsledku rychlé jízdy nezvládl řízení, vjel do protisměru a narazil do betonového sloupu elektrického osvětlení. Při nehodě utrpěl řidič smrtelné zranění a 4 spolucestující zranění těžké. Škoda na vozidle činí asi 30 000 Kčs. Odběr krve na zkoušku alkoholu bude řidiči proveden při soudní pitvě.

Vyšetřuje OS SNB Rimavská Sobota.

Dne 6. července 1989 ve 13.45 hodin na silnici mezi obcemi Senec a Viničné (okr. Bratislava-venkov) řidič nákladního automobilu s návěsem, jugoslávský státní příslušník [REDACTED] [REDACTED] (nar. 1950, bytem SFRJ) při nesprávném předjíždění se střetl s protijedoucím osobním automobilem. Při nehodě řidič osobního automobilu a jeho dva spolujezdci utrpěli těžká zranění a další dva spolujezdci zranění lehká. Hmotná škoda na osobním automobilu činí asi 80 000 Kčs. Řidičům byla odebrána krev na zkoušku alkoholu.

Vyšetřuje OS SNB Bratislava-venkov.

Dopravní nehody dne 6. července 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	216	4	12	958 600
SSR	80	1	10	530 300
ČSSR	296	5	22	1 488 900

e) Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

V současné době je v Praze 2 realizována trestná činnost podvodů, které se dopustil [REDACTED] (nar. 1956, bytem Praha 2, invalidní důchodce, 1 x soudně trestán). Jmenovaný od června 1986 do prosince 1987 vylákal pod záminkou finanční tísně, zaplacení cla z dovozu osobního automobilu atd. v 6 případech od spoluobčanů celkovou částku 323 000 Kčs. Peníze nevrátil a použil pro vlastní potřebu.

Vyšetřuje OS SNB Praha 2.

Dne 6. července 1989 zadrželi příslušníci PS pro přípravu a pokus o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do NSR a Rakouska 4 občany NDR a 1 PLR.

Hranici se socialistickými státy narušil 1 občan PLR.

Ze zájezdů organizovaných čs. cestovními kanceláři do SERJ a Norska se nevrátili 3 občané ČSSR.

Z emigrace v NSR a Rakousku se vrátili 3 občané ČSSR.

archiv
bezpečnostních
složek

5. Názory a nálady obyvatelstva

Při návštěvě Výzkumného ústavu energetického v Brně pracovníci obdobného ústavu z NDR (IEV Lipsko) kriticky poukazovali na systém voleb ředitelů, rad pracujících a dalších orgánů v rámci čs. podniků. Podle nich tato situace zavání anarchií, neboť za volební období 5 roků nelze z dlouhodobou perspektivou pozvednout podnik. Očekávají, že v ČSSR dojde v krátké době ve výrobní sféře ke zhoršení situace, neboť role centrálních orgánů prudce slábne a nemá dostatečné možnosti korigovat individuální a skupinové zájmy ve prospěch zájmů společenských.

Ve Východoslovenském kraji přetrvává mezi občany maďarské národnosti vážné znepokojení současnou situací v MLR, kterou charakterizují jako velmi napjatou (o těchto názorech jsme již několikrát v posledním období informovali). Již známé obavy těchto obyvatel trvají návazně na negativní působení maďarských sdělovacích prostředků, které zkreslují a tendenčně hodnotí život maďarské menšiny v ČSSR. Občané rovněž kritizují, že prostor k veřejnému vystoupení v maďarské televizi dostávají nepřátelé státního zřízení v ČSSR (DUBČEK, HAVEL). Celkově jsou postoje čs. občanů maďarské národnosti v zásadních kritických názorech hodnoceny jako jednotné.

V ČZM Strakonice (Jihočeský kraj) kritizují dělníci chromovny jejich výrobní program a projevují obavy ze zajištění práce do budoucna, s poukazy na zastaralost strojního parku a zdraví škodlivé prostředí. Ve spojitosti s tím rovněž vyjadřují názor, "aby se už komunisté podívali pravdě do očí". Podle jejich mínění by se naši představitelé měli učit, jak žijí dělníci v kapitalistických státech.

Vojáci z povolání v okrese Praha-východ zastávají v diskusích o současném dění v ČSSR názor, že řada funkcionářů není dostatečně fundována k tomu, aby byla schopna diskutovat s odpůrci. Tvrzení je dokládáno negativními příklady funkcionářů UV SSM (je poukazováno např. na krach diskuse v Riegerových sadech v Praze).

Dne 6. července 1989 ve 20.30 hodin na dálnici D-2, na 37 km směrem do Bratislavy, řidič služebního nákladního automobilu MVŽP SSR Jozef PLECHLO (nar. 1957, bytem Bratislava, občanský zaměstnanec MVŽP SSR) z dosud nezjištěných příčin narazil do před ním pomalu jedoucího nákladního automobilu ČSAD Bratislava. Při nehodě byl PLECHLO těžce zraněn. Škoda na vozidlech činí asi 51 000 Kčs. Řidičům byla odebrána krev na zkoušku alkoholu. Vyšetřuje OS SNB Břeclav.

Dne 6. července 1989 v Českých Budějovicích bylo zahájeno stíhání pro trestný čin opilství proti ppor. PS Františku MUSILOVI (nar. 1968, zařazen u PS útvaru 8941 Sušice). Jmenovaný dne 3. července 1989 kolem 23.00 hodin řídil osobní automobil po požití alkoholických nápojů.

Vyšetřuje OS SNB České Budějovice.

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Hegenbart

vedení Frv
s. Pítek
s. Kovářek

Nejbližší záměr OBRODY

OBRODA chce v příštím týdnu vydat prohlášení, ve kterém se hodlá distancovat od demonstrací, připravovaných tzv. nezávislými iniciativami na 20.-21.8.1989. Členy OBRODY jsou nezávislé iniciativy nazývány "neovladatelnými skupinami". OBRODA chce varovat před konfrontačním střetem se státní mocí a bojí se, aby jí nebyla přičítána odpovědnost vzhledem ke stanovisku, které zaujala k pamfletu "Několik vět". Proto má být v prohlášení znovu zdůrazněno, že OBRODA "Několik vět" považuje za protisocialistický materiál a že doporučuje jeho zveřejnění ve sdělovacích prostředcích.

/Správa SNB Praha/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Hoffmann
s. Hegenbart

Vl. F. F. P
I. a II. skupina SNB
Praha

Nelegální průzkum veřejného mínění

Na ZÚ USA v Praze jsou od dubna 1989 zasílány vyplněné dotazníky ankety organizované jménem nezávislé skupiny zabývající se průzkumem veřejného mínění /o této akci jsme průběžně informovali v DSZ/. Vyplněný dotazník má formu 13 místného čísla, které zajišťuje účastníkovi jeho anonymitu a současně jej lze operativně vyhodnocovat.

Do současné doby bylo zjištěno 526 dotazníků, které byly vyplněny osobami ve věku 18 až 80 let, převažuje věk do 40 let, přibližně stejné je zastoupení mužů a žen. Téměř všichni zastávají názor, že současní straničtí a vládní představitelé nejsou schopni podstatným způsobem zasáhnout do procesu přestavby čs. národního hospodářství, a proto žádají jejich odstoupení. Současně je poukazováno na nedostatečnou informační činnost čs. sdělovacích prostředků, na nedodržování lidských práv v ČSSR, na nepřiměřenost zákroků čs. bezpečnostních orgánů v říjnu 1988 a lednu 1989 v Praze, ale i na nemožnost aktivně se zapojit a ovlivnit řešení celospolečenských problémů. Účastníci se shodně vyslovují za obnovení politické a odborové plurality, za rozšíření lidských práv a za zrušení Lidových milicí.

Jsou prováděna opatření k zamezení doručování anketních lístků.

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Hoffmann
s. Fojtík
s. Hegenbart

/II. správa SNB/

vedení FMV

I. a II. správa SNB

Trestná činnost příslušníka V. správy SNB

V září 1988 a následně v červnu 1989 došlo na Státní plánovací komisi k násilnému vniknutí do kanceláří, přičemž byla odcizena videokazeta, tranzistorové rádio, věci osobní potřeby a potravinářské zboží. Šetřením byl jako pachatel zjištěn por. Karel VOJTA /příslušník V. správy SNB/, který trestnou činnost doznal. V rámci vyšetřování doznává i další trestnou činnost mimo objekt SPK /vykrádání automobilů a drobné krádeže na jiných objektech/.

Šetření prováděla inspekce náčelníka V. správy SNB, případ bude předán vyšetřovateli.

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Hegenbart

/II. správa SNB/

vedení FMV
I. a II. správa SNB

Vyjádření Oldřicha ČERNÍKA k rozhovoru s pracovníkem ÚV KSČ

Oldřich ČERNÍK informoval v polovině června 1989 Alexandra DUBČEKA o tom, že byl navštíven pracovníkem ÚV KSČ Zbyňkem SOJÁKEM, který mu tlumočil pozdrav od generálního tajemníka ÚV KSČ a podiv na tím, proč se nechal zatáhnout do spolupráce s DUBČEKEM. ČERNÍK na obhajobu DUBČEKA prý SOJÁKOVI řekl, že on ho nepovažuje za "odstraněnou soukromou osobu", neboť to neodpovídá skutečnosti nejen z pohledu samotné KSČ, československého lidu, ale ani z pohledu mezinárodního dělnického a komunistického hnutí. DUBČEK se k těmto tvrzením nevyjádřil.

Poznámka: nebezpečí dekonspirace pramene.

Rozdělovník
s. Jakeš

/XII. správa SNB/

vedení FMV

I. II. a XII. správa SNB

